

Emlékkő¹

(részlet)

Diomédész akár a háborodott
iszonyú érzéketlenséggel tarolt
megölte Asztünooszt megölte Hüpeirónt
megölte Abászt és Polüidoszt
ezt nem jósolta meg az apjuk
pedig jövőbe látó volt
megölte Xanthoszt és Thoónt
a két magas fiút akiknek az apja
egy aggódó tökmag volt
otthon maradt és csak várt mi mást tehetett volna
és most minden vagyon mások gyerekeire száll
és többé nem támaszkodhat semmi másra
csak a fiai nevére Diomédész pedig
mint aki kővé meredt szemmel mindenén átlát
és minden mélyén ürességet lát
megölte Ekhemmónt megölte Khromioszt
majd lebontotta róluk a páncélt
és a táncos lábú lovaikat is elvitte magával

Mint ahogy a magasban köröző
sas elől
sem rejtőzhet el
hiába lapul szorosan

Danyi Zoltán fordítása

---

¹ Alice Oswald (1966) T. S. Eliot-díjas brit költő. Oxfordban klasszikus irodalmat tanult, utána kertészként kezdett dolgozni. Anglia délnyugati részén, Devonban él férjével és három gyermekével. *Memorial (Emlékkő)* című kötetében az *Iliász* harcosainak állít emléket: életük magját haláluk anatómiai pontosságú leírásával ragadja meg.

az erdő talajához
a fürge vadnyúl
a fentről pásztázó szem meglátja
és gyilkol

Mint ahogy a magasban köröző
sas elől
sem rejtőzhet el
hiába lapul szorosan
az erdő talajához
a fürge vadnyúl
a fentről pásztázó szem meglátja
és gyilkol

Lükáón fia Pandarosz meredek tetejű házban élt
feleségével az Ída hegy tövénél
ő volt Zeleia hadvezére és együtt itta
társaival a folyó sötét vizét
jómódú ember volt mesteri íjász
az istállójában tizenegy vadonatúj harci szekér állt
szép leplekkel telivér lovakkal
de sajnálta csatába vinni őket
inkább gyalog ment Trójába csak az íját vitte magával
végül az se vált hasznára
minduntalan ferde szögben röppentek el róla a nyilak
ha élve hazajutok innen mondta
és látom még feleségemet és magas házamat
bárki levághatja a fejemet
ha nem töröm azonnal darabokra és nem vetem
tűzbe az íjamat mely cserben hagyott
aztán mégis fellépett Aineiász mellé a szekérre
hogy Diomédészre támadjon de Diomédész dárdát
hajított felé melyet Athéné nyomott mélyen
a szemei közé hogy a másodperc ezredrésze alatt
szétmorzsolja fogait átvágja nyelvét letörje állát
és ragyogó tisztán jöjjön ki a tokáján

Mint mikor villám csap a tölgyfába
és égnek emelt karokkal lángol

aki arra jár
megriad a kén szagától
és a fel-felvillanó mezőtől
mely kéken ragyog előtte isten szeszélyéből

Mint mikor villám csap a tölgyfába
és égnek emelt karokkal lángol
aki arra jár
megriad a kén szagától
és a fel-felvillanó mezőtől
mely kéken ragyog előtte isten szeszélyéből

A trójai Déikoón
túl buzgó volt túl hősie
hírnevet szerzett magának
és halálos sebet

Mint ahogy isten hava hull sűrű pelyhekben
mikor északi szél seper végig az égen

Mint ahogy isten hava hull sűrű pelyhekben
mikor északi szél seper végig az égen

Orszilokhosz és Kréthón nagyon türelmetlen volt
üveges szemmel
csak a tengert nézték szinte húzta őket
pedig egy folyótól származtak
a híres Alpheiosztól melynek izmos vize
Pülösz mellett kanyarog
de nem tudták visszatartani őket a hűvös kék karok
alighogy nagykorúak lettek
egy Trójába induló hajóra szálltak és így a történet
a homályban ért véget

Mi lett Pülaimeneésszel
aki a Fekete-tenger poros vidékéről érkezett
ahol öszvérek és nagyhangú férfiak teremnek
a szívét durva anyagból varrták
a modora rongyos volt mint egy régi zsák

kitűnő vezér lett de Meneláosz megölte
Müdónt pedig a kocsisát fordulás közben
Antilokhosz döfte le

Mint két öszvér a kavicsos hegyi ösvényen
mérföldeken át vonszolnak
egy hatalmas tetőgerendát vagy árbócfát
végül a küzdelem megtöri őket

Mint két öszvér a kavicsos hegyi ösvényen
mérföldeken át vonszolnak
egy hatalmas tetőgerendát vagy árbócfát
végül a küzdelem megtöri őket

És
Menezthész
Ankhialosz
Amphíosz
Tlépolemosz
Koiránosz
Khromiosz
Alkasztor
Alkandrosz
Haliosz
Pürtanisz
Noémón
Teuthrász
Oresztész
Trékhosz
Oinomaosz
Helenosz
Oreszbiosz
Periphász
és

A legjobb trák harcos a zömök Akamász
alighogy átkelt a fodros Hellészpontoszon
máris telibe találták a sisakját
a dárda hegye a koponyájába fúródott

és elhozta neki a homályt
Aiász állította meg a futását

Mint ahogy a pillanat lelassul
ha mérni kezdi az asszony a gyapjút
öreg pókkeze
egész éjjel font hogy a fiainak kenyeret adjon
most megáll
és a mérleg serpenyőit egyensúlyba hozza

Mint ahogy a pillanat lelassul
ha mérni kezdi az asszony a gyapjút
öreg pókkeze
egész éjjel font hogy a fiainak kenyeret adjon
most megáll
és a mérleg serpenyőit egyensúlyba hozza

Teuthrász fia Axúlosz
egész életében Ariszba kikötőjében élt
a Hellészpontoszt nézte
a város lakói kedvelték a kövérkés embert
aki a küszöbön ült és bárkit szívesen megvendégelt
annyira szeretett barátkozni
hogy Kalésziossal együtt halt meg végül
mindketten magányba szédültek
a beszélgetés fonala megszakadt köztük

Mint ahogy a héja ez a hibátlan gyilkos
könnyen utoléri a csapkodó galambot
ha lebukik előle követi utánamerül
fölé mereszti fekete kampóit
és mikor foglyul ejti
örömében hangosan felkiált

Mint ahogy a héja ez a hibátlan gyilkos
könnyen utoléri a csapkodó galambot
ha lebukik előle követi utánamerül
fölé mereszti fekete kampóit
és mikor foglyul ejti
örömében hangosan felkiált